

Ciekawe dlaczego – Kolumb przepłynął ocean

Przedstawiamy Wam ciekawostki na temat pierwszych podróżników, między innymi odpowiedzi na pytanie, dlaczego Kolumb przepłynął ocean.

Dlaczego ludzie wyruszają w dalekie podróże?

W ciągu wieków ludzie mieli wiele powodów, by wyruszać w długie i niebezpieczne podróże. Niektórzy szukali nowych krain, z którymi mogliby handlować, albo gdzie mogliby się osiedlić. Inni chcieli głosić swoją religię. Jeszcze inni mieli nadzieję, że zdobędą sławę i bogactwa, a niektórzy po prostu szukali przygód.

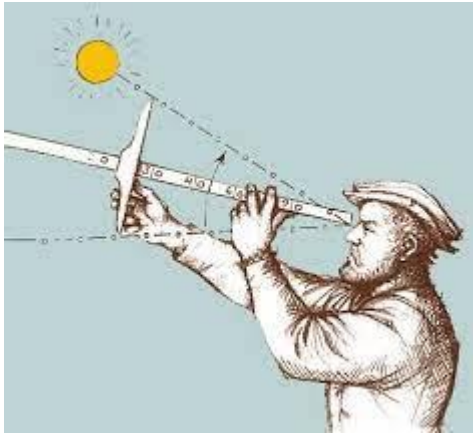

Około 1000 roku n.e. dzielni Wikingowie pod wodzą Leifa Erikssona jako pierwsi Europejczycy przepłynęli Ocean Atlantycki i dotarli do Ameryki Północnej.

Dlaczego pierwsi podróżnicy wpatrywali się w gwiazdy?

Pierwsi podróżnicy nie mieli kompasów, które wskazałyby im kierunek, ale nauczyli się wykorzystywać położenie gwiazd. W ciągu dnia kierowali się położeniem Słońca.

W XV wieku n.e. żeglarze używali drewnianego krzyża do określania własnej pozycji.

Kierowali dłuższe, poziome ramię na gwiazdę i ustawiali je tak, by jeden koniec ramienia pionowego dotykał na dole horyzontu, a drugi, na górze, tej właśnie gwiazdy. Odczytując wskazania skali na krzyżu i porównując je ze specjalnymi tabelami, potrafili określić swoje położenie.

Kompas został wynaleziony w Chinach – chińscy żeglarze używali go już przed ponad 1000 lat.

Dlaczego podróżnicy często się gubili?

Starożytne mapy były bardzo niedokładne, bo ludzie wciąż wiedzieli mało o świecie. Mapy świata zaczęły się poprawiać dopiero w XV wieku n.e., kiedy to miały miejsce pierwsze podróże dookoła świata.

Pierwsi badacze określali prędkość statku mierząc czas, w jakim przedmiot unoszący się na wodzie przesunął się wzdłuż całej burty.

Kiedy Wschód odkrył Zachód?

W 127 r. p.n.e. po długiej i bardzo niebezpiecznej podróży Czang Cien dotarł do Samarkandy w Azji Środkowej. Był pierwszym znanym podróżnikiem chińskim, który podróżował poza granice Chin, i pierwszym, który dowiedział się o istnieniu wielkich cywilizacji Zachodu, takich jak starożytny Rzym.

Wkrótce po tym, jak Czang Cien rozpoczął swe podróże, został uwięziony przez wrogów Chin, Hunów. Udało mu się uciec dopiero po 10 latach!

Czym był jedwabny szlak?

Po tym, jak Czang Cien odwiedził Środkową Azję, kupcy zaczęli wykorzystywać drogę jego podróży do przewożenia różnego rodzaju luksusowych towarów z Chin do Europy. Europejczycy nazwali tę drogę Jedwabnym Szlakiem, bo jedwab był wśród nich najpopularniejszym towarem z Chin.

Jedwabna nić pochodzi z kokonów gąsienic, które żywią się liśćmi morwy.

Przez stulecia nikt poza Chińczykami nie wiedział, jak wytwarza się jedwab. Karą za wydanie tego sekretu była śmierć.

Który nastolatek podróżował Jedwabnym Szlakiem?

Marco Polo miał zaledwie 17 lat w 1271 roku, kiedy wyruszył z Wenecji wraz ze swoim ojcem i wujem. Trzej podróżnicy pożeglowali na Środkowy Wschód. Potem podróżowali lądem i zostali pierwszymi znanymi Europejczykami, którzy pokonali cały Jedwabny Szlak, aż do Chin.

Dlaczego Kolumb przepłynął ocean?

Kiedy wielki włoski podróżnik Krzysztof Kolumb wypłynął w 1492 roku z Hiszpanii, miał nadzieję, że uda mu się znaleźć drogę morską do Chin. Uważał, że podróż morzem będzie szybsza i bezpieczniejsza aniżeli podróżowanie Jedwabnym Szlakiem.

Podobnie jak Europejczycy w jego czasach, Kolumb nie wiedział, że między Chinami a Europą leży Ameryka i wyspy Zachodnich Indii.

Czy znalazł to, czego szukał?

Kolumbowi nigdy nie udało się znaleźć drogi morskiej. Nie wiedział też, że dotarł do Ameryki. Do końca swego życia był przekonany, że Zachodnie Indie, gdzie wylądował najpierw, były częścią Azji.

Kto nazwał kangura?

W latach siedemdziesiątych XIX wieku brytyjski podróżnik kapitan James Cook jako pierwszy Europejczyk wylądował na wschodnim wybrzeżu Australii. Nikt nie wie, jak miejscowa ludność, czyli Aborygeni, nazywała niezwykle skaczące zwierzęta zamieszkujące ten kraj – jednak Cook i jego ludzie uważali, że to aborygeńskie słowo brzmiało „kangur”.

Kiedy Europejczycy odkryli surfing?

Kapitan James Cook i jego ludzie byli pierwszymi Europejczykami, którzy widzieli prawdziwe surfowanie, a było to w roku 1769. Surferami byli mieszkańcy niedaleko położonej wyspy Tahiti.

W 1642 roku Holender Abel Tasman jako pierwszy Europejczyk odwiedził wyspę przy wschodnio-południowym wybrzeżu Australii. Dziś wyspa ta nosi nazwę Tasmania.

Informacje pochodzą z książki „Ciekawe dlaczego – Kolumb przepłynął ocean i inne pytania na temat podróżników” Rosie Greenwood.

Gorąco zachęcamy do lektury!

Biblioteką szkolną